

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 maja 1976 r.

w sprawie zakwaterowania przejściowego sił zbrojnych.

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 20 maja 1976 r. o zakwaterowaniu sił zbrojnych (Dz. U. Nr 19, poz. 121) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Zasady i tryb zajmowania nieruchomości na zakwaterowanie przejściowe oraz ustalania należności za korzystanie z pomieszczeń.

§ 1. 1. Budynki, pomieszczenia i tereny mogą być zajmowane na zakwaterowanie przejściowe sił zbrojnych na podstawie decyzji właściwego terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego, a obszary leśne — na podstawie decyzji dyrektora właściwego okręgowego zarządu lasów państwowych lub upoważnionego przez niego nadleśniczego.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać w szczególności:

- 1) nazwę lub numer jednostki wojskowej albo liczbę osób podlegających zakwaterowaniu i ich przydział służbowy oraz przybliżony czas trwania zakwaterowania i termin jego rozpoczęcia,
- 2) oznaczenie pomieszczeń i terenów przeznaczonych na zakwaterowanie oraz ich właściciela lub posiadacza (nazwę i adres jednostki organizacyjnej albo imię, nazwisko i adres osoby fizycznej),
- 3) informację co do odpłatności za korzystanie z zakwaterowania przejściowego,
- 4) klauzulę natychmiastowej wykonalności.

3. Od decyzji w sprawie zakwaterowania przejściowego nie przysługuje odwołanie.

§ 2. 1. Organ, o którym mowa w § 1 ust. 1, wydaje decyzję w sprawie zakwaterowania przejściowego na podstawie zapotrzebowania złożonego przez szefostwo służby zakwaterowania i budownictwa okręgu wojskowego lub rodzaju sił zbrojnych albo wojskowy rejonowy zarząd kwaterunkowo-budowlany co najmniej na 10 dni przed przewidzianym terminem zakwaterowania.

2. W razie nagłej potrzeby zakwaterowania przejściowego jednostki wojskowej lub jej pododdziałów, a także w razie potrzeby zakwaterowania przejściowego pododdziału liczącego poniżej 50 osób lub pojedynczych osób, zapotrzebowanie może zgłosić dowódca jednostki wojskowej. W tych wypadkach zapotrzebowanie można zgłosić bez zachowania terminu określonego w ust. 1, a w odniesieniu do obszarów leśnych — bezpośrednio leśniczemu, który wyznacza obszar leśny na zakwaterowanie.

3. Zapotrzebowanie na zakwaterowanie przejściowe powinno zawierać dane wymienione w § 1 ust. 2 oraz określać potrzebną ilość i rodzaj pomieszczeń lub powierzchnię terenów. Zapotrzebowanie na zakwaterowanie przejściowe pojedynczych osób może być ujęte w dokumencie stwierdzającym odbywanie podróży służbowej.

4. Organem właściwym do zgłoszenia zapotrzebowania na zakwaterowanie przejściowe jednostek wojskowych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych jest organ określony przez tego ministra.

§ 3. 1. Zajęcie pomieszczeń lub terenów na zakwaterowanie przejściowe może nastąpić po upływie dwóch dni od doręczenia decyzji właścicielowi (posiadaczowi) pomieszczeń lub terenów.

2. W wypadkach określonych w § 2 ust. 2 zajęcie pomieszczeń lub terenów może nastąpić niezwłocznie po wydaniu decyzji.

§ 4. 1. W wypadkach uniemożliwiających zastosowanie trybu określonego w § 1—3 zakwaterowanie przejściowe może nastąpić w drodze bezpośredniego zajęcia niezbędnych pomieszczeń lub terenów, dokonanego na polecenie dowódcy jednostki wojskowej.

2. Niezwłocznie po zajęciu pomieszczeń lub terenów jednostka wojskowa jest obowiązana wystąpić do właściwego organu o wydanie decyzji przewidzianej w § 1. W razie wydania decyzji odmownej pomieszczenia i tereny podlegają zwolnieniu w ciągu 14 dni od ich zajęcia.

§ 5. W razie wprowadzenia stanu zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny nie stosuje się trybu określonego w § 1—4. Zajęcie pomieszczeń i terenów na zakwaterowanie przejściowe następuje w tym czasie na podstawie decyzji dowódcy jednostki wojskowej.

§ 6. 1. Zakwaterowanie przejściowe na obszarach leśnych przez czas do 24 godzin nie wymaga decyzji organów administracji leśnej.

2. Jednostka wojskowa jest obowiązana zawiadomić leśniczego o konieczności krótkotrwałego zatrzymania się na danym obszarze leśnym.

§ 7. 1. Jednostka wojskowa lub osoba, która skorzystała z zakwaterowania przejściowego, wydaje właścicielowi (posiadaczowi) pisemne zaświadczenie określające rodzaj i ilość pomieszczeń oraz rodzaj i powierzchnię terenów zajętych na zakwaterowanie, czas zakwaterowania i wysokość należności przysługującej za korzystanie z pomieszczeń.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje właściciel (posiadacz) pomieszczenia lub terenu.

3. Na egzemplarzu zaświadczenia przeznaczonego dla jednostki wojskowej właściciel (posiadacz) pomieszczenia lub terenu zamieszcza adnotację o ich zwolnieniu, o otrzymaniu lub odmowie przyjęcia należności za korzystanie z pomieszczeń oraz o ewentualnych szkodach wyrządzonych w mieniu.

§ 8. 1. Należność za korzystanie z pomieszczeń zajętych na zakwaterowanie przejściowe ustala się według zryczałtowanych stawek, przy uwzględnieniu:

- 1) liczby osób korzystających z pomieszczeń mieszkalnych lub gospodarczych oraz powierzchni tych pomieszczeń,
- 2) powierzchni pomieszczeń gospodarczych przeznaczonych na rozmieszczenie sprzętu wojskowego,
- 3) rodzaju wyposażenia pomieszczeń i ich doraźnego dostosowania na potrzeby zakwaterowania przejściowego,
- 4) kosztów ogrzewania i oświetlenia pomieszczeń.

2. Jeżeli pomieszczenie zostało przygotowane do zajęcia zgodnie z wydaną decyzją, lecz nie zostało zajęte z przyczyn niezależnych od właściciela (posiadacza), przysługuje mu należność za przygotowanie pomieszczenia jak za korzystanie z niego przez okres jednej doby.

3. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska oraz Ministrem Finansów określa wysokość zryczałtowanych stawek należności za korzystanie z pomieszczeń zajętych na zakwaterowanie przejściowe.

§ 9. 1. Należność za korzystanie z pomieszczenia zajętego na zakwaterowanie przejściowe wypłaca się właścicielowi (posiadaczowi) bezpośrednio po zwolnieniu tego pomieszczenia. Jeżeli zapłata nie może nastąpić bezpośrednio po zwolnieniu, należność wypłaca właściwa jednostka wojskowa w terminie 30 dni od dnia zwolnienia pomieszczenia.

2. Jeżeli zakwaterowanie trwa dłużej niż jeden miesiąc, należność wypłaca się co miesiąc z dołu.

3. W wypadku określonym w § 8 ust. 2 należność wypłaca właścicielowi (posiadaczowi) jednostka wojskowa wymieniona w decyzji w sprawie zakwaterowania przejściowego.

§ 10. 1. Jeżeli właściciel (posiadacz) pomieszczenia nie zgadza się z obliczeniem należności dokonany przez jednostkę wojskową korzystającą z zakwaterowania przejściowego, może zwrócić się o dokonanie tego obliczenia do organu, który wydał decyzję w sprawie zakwaterowania.

2. W wypadku określonym w ust. 1 jednostka wojskowa korzystająca z zakwaterowania przejściowego wypłaca należność w wysokości ustalonej przez organ, który wydał decyzję.

Rozdział 2

Tryb postępowania w razie utworzenia strefy niebezpieczeństwa.

§ 11. W związku z utworzeniem strefy niebezpieczeństwa terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego zapewnia pomieszczenia zastępcze na czas określony w zarządzeniu o utworzeniu tej strefy dla mieszkańców czasowo z niej usuniętych oraz organizuje ich przeniesienie do tych pomieszczeń.

§ 12. 1. Mienie pozostawione przez mieszkańców czasowo usuniętych ze strefy niebezpieczeństwa, po uprzednim protokolarnym przejęciu, zabezpiecza jednostka wojskowa, która zajmuje teren objęty tą strefą.

2. Środki transportowe, niezbędne do przewiezienia mieszkańców czasowo usuniętych ze strefy niebezpieczeństwa i ich mienia ruchomego, dostarcza jednostka wojskowa określona w ust. 1.

§ 13. 1. Jednostka wojskowa jest obowiązana dostarczyć środki transportowe niezbędne do przewiezienia czasowo usuniętych mieszkańców i ich mienia ruchomego z powrotem do miejsca zamieszkania.

2. Wydanie mienia zabezpieczonego przez jednostkę wojskową następuje na podstawie protokołu, o którym mowa w § 12 ust. 1.

Rozdział 3

Zasady i tryb ustalania i wypłacania odszkodowania za szkody wyrządzone w związku z zakwaterowaniem przejściowym i utworzeniem strefy niebezpieczeństwa.

§ 14. 1. Za szkody wyrządzone przez jednostkę wojskową w związku z zajęciem pomieszczeń i terenów na zakwaterowanie przejściowe lub z utworzeniem strefy niebezpieczeństwa odpowiada ta jednostka.

2. Jeżeli szkodę wyrządził pododdział wojskowy, żołnierz, pracownik cywilny lub osoba towarzysząca siłom zbrojnym, uważa się, że szkodę wyrządziła jednostka wojskowa, w której skład wchodzi ten pododdział, w której pełni służbę żołnierz lub jest zatrudniony pracownik cywilny albo do której przydzielona jest osoba towarzysząca.

§ 15. Za szkodę wyrządzoną w związku z zajęciem pomieszczeń i terenów na zakwaterowanie przejściowe lub z utworzeniem strefy niebezpieczeństwa uważa się w szczególności:

- 1) szkodę w mieniu znajdującym się na terenie zajęтым na zakwaterowanie przejściowe oraz szkodę w mieniu powstałą wskutek przymusowego opuszczenia terenu objętego strefą niebezpieczeństwa lub w mieniu pozostawionym w tej strefie,
- 2) szkodę w mieniu znajdującym się na innym terenie, wyrządzoną przez jednostkę zakwaterowaną przejściowo w związku z ćwiczeniami lub transportem tej jednostki,
- 3) szkodę powstałą wskutek utrudnień gospodarczych na terenach zajętych na zakwaterowanie przejściowe lub objętych strefą niebezpieczeństwa, uniemożliwiających zwykle korzystanie z tych terenów.

§ 16. 1. Postępowanie o odszkodowanie wszczyna się na wniosek poszkodowanego lub jego przedstawiciela.

2. Przedstawicielem poszkodowanego może być osoba, która ma zdolność do czynności prawnych.

3. Wniosek o odszkodowanie może być złożony ustnie do protokołu lub w formie pisemnej, w miarę możliwości niezwłocznie po wyrządzeniu szkody.

§ 17. 1. Wniosek o odszkodowanie składa się do jednostki wojskowej, która wyrządziła szkodę, a jeżeli miejsce postoju tej jednostki nie jest znane — do dowództwa okręgu wojskowego właściwego ze względu na miejsce powstania szkody.

2. Wniosek o odszkodowanie może być złożony również do właściwego ze względu na miejsce powstania szkody terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego. Organ ten przekazuje niezwłocznie otrzymany wniosek dowódcy właściwego okręgu wojskowego.

§ 18. Niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o odszkodowanie dowódca jednostki wojskowej, która wyrządziła szkodę, zarządza przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

§ 19. 1. Postępowanie wyjaśniające przeprowadza osoba lub komisja wyznaczona przez dowódcę jednostki wojskowej, w miarę możliwości w miejscu wyrządzenia szkody.

2. Jeżeli szkodę wyrządzono w mieniu należącym do organów administracji państwowej, instytucji lub przedsiębiorstw państwowych, spółdzielni lub ich związków, organizacji społecznych albo innych osób prawnych, postępowanie wyjaśniające przeprowadza się z udziałem przedstawiciela poszkodowanego.

3. Poszkodowana osoba fizyczna lub jej przedstawiciel są uprawnieni do uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.

§ 20. 1. W toku postępowania wyjaśniającego należy przede wszystkim ustalić fakt powstania lub braku szkody, a jeżeli szkoda powstała:

- 1) rodzaj szkody oraz miejsce i datę jej powstania,
- 2) dokładną wysokość szkody,
- 3) przyczyny i okoliczności towarzyszące powstaniu szkody,
- 4) sprawcę szkody lub osobę odpowiedzialną za jej powstanie.

2. W razie potrzeby przesłuchuje się świadków lub zasięga opinii rzeczoznawcy.

§ 21. 1. Z przebiegu postępowania wyjaśniającego sporządza się protokół.

2. Protokół powinien w szczególności zawierać:

- 1) opis stanu faktycznego z określeniem rodzaju i rozmiaru szkody oraz miejsca i daty jej powstania, a jeżeli szkoda nie powstała, stwierdzenie tego faktu,
- 2) określenie wysokości proponowanego odszkodowania, jeżeli jednostka wojskowa ponosi odpowiedzialność za szkodę.

3. Protokół podpisuje osoba przeprowadzająca postępowanie wyjaśniające lub przewodniczący komisji oraz poszkodowany lub jego przedstawiciel (§ 19 ust. 2 i 3).

§ 22. 1. Jeżeli postępowanie wyjaśniające doprowadzi do zgodnego ustalenia rozmiaru powstałej szkody i wysokości odszkodowania, dowódca jednostki wojskowej zawiera z poszkodowanym ugodę, w której określa sposób naprawienia szkody.

2. Naprawienie szkody może nastąpić bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej (odszkodowania pieniężnego).

3. Ugodę podpisują dowódca jednostki wojskowej, która wyrządziła szkodę, oraz poszkodowany lub jego przedstawiciel.

4. Jeżeli uzgodniona wysokość odszkodowania przekracza 30.000 zł, dowódca jednostki wojskowej może zawrzeć ugodę po uzyskaniu zgody dowódcy właściwego okręgu wojskowego lub rodzaju sił zbrojnych.

§ 23. 1. Podstawę do wypłaty odszkodowania pieniężnego stanowi ugoda.

2. W razie uznania roszczenia w części jednostka wojskowa wypłaca poszkodowanemu odpowiednią część odszkodowania jako niesporną.

3. Jednostka wojskowa, która wyrządziła szkodę, wypłaca odszkodowanie w terminie 7 dni od dnia podpisania ugody.

§ 24. Jeżeli ugoda nie zostanie zawarta, dowódca jednostki wojskowej przesyła w terminie 7 dni akta sprawy właściwemu ze względu na miejsce powstania szkody terenowemu organowi administracji państwowej stopnia podstawowego, który wydaje decyzję co do odpowiedzialności za szkodę i wysokości odszkodowania pieniężnego.

§ 25. Jeżeli postępowanie, o którym mowa w § 18—23, nie zostanie zakończone w terminie trzech miesięcy od dnia zgłoszenia wniosku o odszkodowanie, poszkodowany może żądać przekazania sprawy organowi określonemu w § 24 w celu wydania decyzji.

§ 26. 1. Decyzja wydana przez organ określony w § 24 stanowi podstawę do wypłaty odszkodowania, jeżeli organy wojskowe zgadzają się z tą decyzją.

2. Odszkodowanie wypłaca jednostka wojskowa, która wyrządziła szkodę, w terminie 7 dni od dnia otrzymania decyzji.

3. Jeżeli roszczenie było uznane w części, przy wypłacie odszkodowania odlicza się wypłaconą już część odszkodowania.

§ 27. 1. Poszkodowany albo dowódca jednostki wojskowej lub nadrzędny organ wojskowy, który nie zgadza się z decyzją wydaną przez organ określony w § 24, może w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji wystąpić o rozstrzygnięcie sporu do sądu lub komisji arbitrażowej.

2. Strona, która wniosła pozew do sądu lub złożyła wniosek o wszczęcie postępowania arbitrażowego, jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym organ określony w § 24, który wydał decyzję. Organ ten przesyła niezwłocznie akta sprawy do właściwego sądu lub właściwej komisji arbitrażowej.

Rozdział 4

Przepisy końcowe.

§ 28. 1. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 1962 r. w sprawie przejściowego zakwaterowania Sił Zbrojnych w pomieszczeniach i na terenach (Dz. U. Nr 21, poz. 91),
- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 1962 r. w sprawie zasad i trybu odpowiedzialności za szkody wyrządzone w związku z zakwaterowaniem przejściowym Sił Zbrojnych (Dz. U. Nr 21, poz. 92).

2. Do czasu wydania przepisów, o których mowa w § 8 ust. 3, stosuje się dotychczas obowiązujące zryczałtowane stawki należności za korzystanie z pomieszczeń zajętych na zakwaterowanie przejściowe.

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1976 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. M. Jagielski.